

Bir anneden
sesleniş...

“Rotavirüs hastalığını tanıyın!”

Özlem Eroğlu Gürel ve
oğlu Uras

Çocuğu Rotavirüs hastalığına yakalanmış bir anne, Özlem Eroğlu Gürel, hastalıkla ilgili deneyimlerini bizimle paylaştı.

Rotavirüs hastalığının adını ilk kez ne zaman duydunuz?

Rotavirüs hastalığının adını ilk kez oğlum Uras bu hastalığa yakalandığı zaman öğrendim.

Kaç aylıktı?

1 yaşına yakındı.

Hastalıkla siz nasıl tanıştınız? Çocuğunuzda belirtileri gördüğünüzde Rotavirüs olabileceğini düşündünüz mü? Çocuğunuzda hastalık başladıktan sonra neler yaşadınız? Bize o süreci anlatır mısınız?

Bir gün yoğurdunu yedirdiğimde kusmaya başladı. Balık yedirmiştim bir önceki yemekte ve sonrasında yoğurdu yedirdikten sonra kusunca herhalde gıdalarda problem vardı diye düşündüm. Ama sonrasında bir şeyler yedirdiğimde de kusmaya devam etti.

Kusmaya bir de 2. gün ishal eklenince sorun olduğunu düşündüm ve doktoru aradım. Yaşadıklarımızı tarif edince doktorumuz "rotavirüs olabilir" dedi. Ertesi gün kaka tahlili yaptırıldı ve rotavirüs pozitif çıktı. Aslında 2-3 aylıkken bu virüs için aşı yapılabilir. Doktor, aşının 8 aylık olduktan sonra uygulanmadığını belirterek, "çocuğunuzun yaşı aşı için uygun değil," dedi. Su kaybını önleyen bir ilaç verdi, ama onu aldıktan sonra da kusuyordu. Bu süreçte sadece bir gün ateşi çıktı. Bir damla su bile içse kusuyordu.

Hastalık ne kadar sürdü?

7-8 gün sürdü.

Arada herhangi bir tedavi uyguladınız mı?

Uygulamadık; sadece suyla karıştırılan toz bir ilaç verdi doktor, onu içirdik.

Günde kaç kere ishal oldu?

Günde 7-8 kere.

Ne sıklıkla kustu?

Kusma her yemek yediğinde, hatta her sıvı alımında bile oluyordu. Aldığı sıvının 3 mislini çıkarıyordu.

Kilo kaybı oldu mu?

Kaç kilo kaybettiğini hatırlamıyorum ama çok kilo verdi. Halsiz kaldı. İlk günden sonra ateşi olmadı ama mızızlanıyor, ağlıyor, rahat uyuyamıyordu. Çaresizlik çok kötü, benim de elimden bir şey gelmediğinde ağladığım oldu.

Bebeğin fiziksel sıkıntıları ve bunlardan kaynaklı aileye yansıyan sıkıntılar yaşadınız mı?

Aile hayatını ne kadar etkiledi?

Hayatınızda bir sistem değişikliği yarattı mı?

Benim zaten uyku hafiftir, hemen uyanıyordum. En ufak bir aksilik durumunda müdahale edebilmek için Uras'ın odasındaki yatağı kullandım. Ben oğlumun odasına geçtim. İnsan sonuçta daha tedbirli oluyor.

İş gücü kaybı oldu mu? Anne babanın işe gitmesine mani oldu mu hastalık?

Ben doğumdan sonra işi bırakmıştım, zaten çalışmıyordum. Baba da çalıştığı için benim kadar stresli yaşamadı, o daha sakindi.

İshali nasıl bir hastalık olarak tanımlarsınız?

İshal bütün enerjinizi alıyor. Vücudun ihtiyacı olan bütün besin değerlerini alıp götürüyor.

Dünyada her yıl Rotavirüs hastalığına yakalanan 600 bin çocuğun öldüğünü biliyor muydunuz?

Bilmiyordum. Ama Uras'la aynı dönemlerde başka arkadaşlarının çocukları da Rotavirüs hastalığı geçirdiler. O dönemi çok yoğun geçirdim yani. Serum bağlanıp 2-3 gün hastanede yatan çocuklar da biliyorum, ateşler içinde atılanlar da... Biz yine ucuz atlattık diye düşünüyorum.

Rotavirüs'ün aşıyla önenebilir bir hastalık olduğunu biliyor muydunuz?

Aşısı olduğunu biliyor muydunuz?

Bilmiyordum. Yani rotavirüsün ne olduğunu da kelime olarak ilk oğlum hastalığa yakalandığında duymuştum.

Karşımızdaki Büyük Tehdit; “Domuz Gribi”

2003 yılında tekrar beliren kuş gribinden sonra tüm dünyayı tehdit eden domuz gribi, İnfluenza A virüsünün (A/ H1N1) neden olduğu ve daha önce insanlarda görülmezken virüsün geçirdiği değişimle artık insanlarda da görülebilen grip türüdür. Halen devam eden salgın insandan insana bulaşma şeklinde yayılmaktadır.

Şimdi sırasıyla belirtileri, bulaşma yolları korunma ve tedavisi hakkında bilgi verelim

Belirtiler normal grip belirtileri gibidir:

Yüksek ateş (koltuk altından ölçülen 38 C derece ve üzeri),

- * Öksürük,
- *Boğaz ağrısı,
- *Burun akıntısı,
- *Vücut ağrıları,
- *Baş ağrısı,
- *Titreme, halsizlik,
- *Nadiren kusma ve ishal.

Domuz Gribi de mevsimsel grip gibi bulaşmaktadır. Kişiden kişiye genellikle öksürme, aksırma esnasında ortama yayılan ve virüs içeren damlacıklarla bulaşır. Bu damlacıklar, direkt solunum yolu ile alınabileceği gibi ortamdaki kapı kolu, masa, sandalye gibi cansız yüzeylerden eller vasıta-

ıyla da alınabilir. Hatta bilgisayar klavyesi gibi virüslü bir yerle temas ettikten sonra buruna ve ağza dokunulması da hastalığın yayılmasına neden olabilir. Tokalaşma ile de bulaşabilir.

Virüs sağlam kişiye ağız, burun ve göz yolu ile bulaşabilmektedir.

Kişi, hastalık başlangıcından 1 gün öncesi ve 7 gün sonrasına kadar bulaştırıcıdır.

Yaygın grip tipleri, genelde yaşı ilerlemiş insanları hedef alırken domuz gribinde ölümcül seyreden vakalar ise daha çok 25–45 yaş arasındakilerde görülmektedir.

Hastalıktan korunmak için aşağıdaki önlemlere uyulmalıdır:

Su ve sabun ile sık sık ellerinizi yıkayınız.

Bulduğunuz ortamı sık sık havalandırınız.

Kapalı ve hasta kişilerin bulunduğu ortamlardan uzak durunuz.

Eğer hasta iseniz ayrıca şunlara dikkat ediniz:

Öksürük ve aksırık esnasında ağız ve burnunuzu tek kullanımlık mendil ile kapatınız ve kullanılan mendili çöpe atınız.

Hastalığı diğer kişilere yaymamak için mümkünse evden dışarı çıkmayınız.

Evdeki diğer kişileri korumak için yakın temastan kaçınız. Basit cerrahi maske kullanınız.

Kişisel eşyalarınızı (havlu, diş fırçası, çatal, kaşık, nevresim, çarşaf vb.) başka kişilerle paylaşmayınız.

Elle dokunduğunuz eşyaları deterjan veya 1/10 oranında sulandırılmış çamaşır suyu ile siliniz.

Bol sıvı alıp beslenmenize dikkat ediniz ve istirahat ediniz.

Gripte kullanılan antiviral ilaçlar bu grip türünde de kullanılmaktadır. Bu ilaçlar hastalık belirtileri başladıktan sonra ilk 48 saat içerisinde verildiğinde hastalığın şiddetini azaltıp, süresini kısaltabilir. Ayrıca destekleyici tedavide şikâyetlerin azaltılmasına yönelik olarak doktor tavsiyesiyle çeşitli ilaçlar kullanılabilir.

Domuz Gribinde Antiviral Tedavi Doz Önerileri

Etken Madde	Tedavi dozu	Profilaksi dozu
Oseltamivir*		
Yetişkin	75 mg kapsül bey gün. günde iki kez	75 mg kapsül günde bir kez
Çocuk (bir yaş ve üstündekilere)	15 kg veya altı	60 mg günde, iki doza bölünerek verilecek
	15-23 kg	90 mg günde, iki doza bölünerek verilecek
	24-40 kg	120 mg günde, iki doza bölünerek verilecek
	> 40 kg	150 mg günde, iki doza bölünerek verilecek
		30 mg günde bir kez
		45 mg günde bir kez
		60 mg günde bir kez
		75 mg günde bir kez
Zanamivir*		
Yetişkin	2 defa 5 mg inhaler (toplam 10 mg) günde iki kez	2 defa 5 mg inhaler (toplam 10 mg) günde bir kez
Çocuk	2 defa 5 mg inhaler (toplam 10 mg) günde iki kez (7 yaş ve üzerindeki)	2 defa 5 mg inhaler (toplam 10 mg) günde bir kez (5 yaş ve üzerindeki)

Dünya sağlık örgütünün tehlike seviyesini 4.seviyeden 5.seviyeye çektiği domuz gribi insanlık için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Önlemler dikkatle uygulanmaz ise tüm dünyaya yayılarak daha çok can alabilir.

Sağlıklı, virüssüz günler dilerim.

Özel Eğitim Ve Rehabilitasyon

Sedan ERUSLU

Bu ay sizlere, Manisa Güzel köy mevkiinde bulunan, gerek fiziki ortamıyla gerekse eğitim koşullarıyla çok farklı olan ÖZEL REMZİ KASALAR ÖZEL EĞİTİM VE REHABİLİTASYON MERKEZİ'ni tanıtacağız. Doğa ile iç içe, 6 bin m2 üzerine kurulmuş olan REMZİ KASALAR özel eğitim merkezinin müdürü çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanı Sedan ERUSLU'yu konuk ediyoruz.

Aysun K- Öncelikle bize kendinizi tanıtabilir misiniz?

Sedan E- Selçuk üniversitesi Çocuk gelişimi ve eğitimi bölümü mezunuyum. 5 yıldır özel eğitim alanında çalışmaktayım. Bu görev bana teklif edildiğinde hiç düşünmeden evet dedim. Çünkü daha önce böyle Avrupa standartlarına sahip bir merkezin olabileceğine düşünmemiştim, görünce inanmadım. Özel eğitim bu tarz özellikleri olan merkezlerde yapılması düşüncesindeyim.

Aysun K-Özel eğitim hakkında bilgi verebilir misiniz?

Sedan E- Engelli bireylerin eğitim gereksinimlerini karşılamak için, özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların engel ve özelliklerine uygun çalışmaların sürdürüldüğü ortamlardır.

Aysun K-Türkiye'de ne kadar engelli bulunmaktadır?

Sedan E- Türkiye'de nüfusun %12'sini oluşturmaktadır. Çeşitli özür gruplarına göre 8,5 milyon engelli bulunmaktadır. Kadınlar %13, erkekler %11 oranındadır.350 bin engelli özel eğitim hizmeti almaktadır.

Aysun K-Engelli sayısı oldukça çok peki Türkiye'de özel eğitim rehabilitasyon merkezleri yeterli sayıda mı?

Sedan E- Türkiye'de 1697 Özel eğitim merkezi bulunmaktadır. Fakat maalesef bu bilinç tamamen yerleştirilemedi, evlerde gün ışığına çıkmamış eğitim almayan çok engelli var. Bu merkezlerin çoğalması ve eğitimin zorunlu hale getirilmesi gerekiyor.

Aysun K-İzmir ve Manisa'da özel eğitim merkezleri ne durumda?

Sedan E- İzmir'de 146, Manisa'da 46 özel eğitim rehabilitasyon merkezi bulunmaktadır. Manisa özel eğitimi layıkıyla yapan iller arasında yer alıyor. Özellikle bunu Manisa il Milli Eğitim Müdürlüğü Özel öğretim bölümü şube müdürü Müşaid SUDAN hocamıza borçluyuz. Merkezlere sürekli denetim yaparak, kaliteli eğitimin verilmesini sağlıyorlar.5500 öğrenci özel eğitim hizmeti alıyor.

Aysun K-Merkezinizin hikâyesini ve amacını alabilir miyiz?

Sedan E- Merkezimiz Sevim KASALAR önderliğinde 04.07.2007 'de merhum eşi Remzi KASALAR'ın anısına öğrencilerimizin hizmetine açıldı. Sevim KASALAR'ın eşinin sağlıklı bir bireyken, aniden beyin enfarktüsü sonucu zihinsel fonksiyonlarının yitirmesiyle, yetişkin yardımına muhtaç duruma geldiğinden, engelli ailelerinin neler yaşadığını anlayan Sevim KASALAR bu merkezi açmaya karar verdi. Engelli çocuğu olan ailelerimizin kaygılarını en aza indirmek onları anlamak, engellilerimizin aile ve toplum içinde kendi kendine yetebilen bir birey haline gelmelerini, sosyalleşmelerini sağlamak en büyük amacımız.

Aysun K-Merkezin yeri ve özellikleri nelerdir?

Sedan E- Merkezimiz Manisa'ya 5 km uzaklıkta olup, 6 bin m2 arazi üzerine kurulmuştur. Doğa ile iç içe, hava kirliliğinden, şehrin gürültüsünden uzak, her türlü evcil hayvan, ağaç ve bitkinin bulunduğu bir ortamdır. Bu özelliklerinden dolayı, engelli öğrenciler üzerinde olumlu ve iyileştirici etki bırakmaktadır. Öğrencilerin her türlü sosyal aktivitelerle, modern teknik yöntem ve araçların kullanıldığı ve her bir köşesinde fırsat eğitiminin uygulandığı güzel bir alana sahiptir.

Aysun K-Merkezinizin bahçesinde ne tür etkinlik alanları mevcut?

Sedan E- Mini futbol sahası, voleybol sahası, yüzme havuzu, oyun parkı, 400 m at koşu parkuru, hobi bahçesi, evcil hayvan barınakları (tavuk, horoz, sülün, hindi, güvercin, köpek, eşek ve at) bulunmaktadır.

Aysun K-Merkezinizde hizmet verilen özel eğitim alanlarınız neler?

Sedan E- Mental retardasyon (hafif, orta, ağır), bedensel engel, down sendromu, davranış bozukluğu, öğrenme bozukluğu, uyum güçlüğü ve hiperaktivite olan çocuklara eğitim vermekteyiz.

Aysun K-Merkezinizde hipoterapi ve hidroterapi uygulanmakta. Bu terapilerin engelli bireyler üzerinde ne gibi yararlı etkileri var?

Sedan E- Hipoterapi (AT) ;özellikle bedensel engelli öğrencilerimizde kas, eklem yapılarını güçlendirir. Baş, gövde kontrolü sağlayarak gövde dengesini ve sinir sistemini geliştirir. Öz güven, dil gelişimini ve dikkatlerini artırır. Hidroterapi (SU) ise, hastalığın iyileşme sürecini hızlandırarak kan dolaşımını artırır. Fiziksel gelişimi hızlandırır ve yine aynı şekilde öz güven duygusu gelişir. Terapilerimiz fizyoterapist ve beden eğitimi öğretmeni eşliğinde yapılmaktadır. Öğrencilerimiz hem eğitimlerimizi almakta hem de keyifli saatler geçirmektedirler.

Aysun K-Eğitim kadronuz hakkında bilgi verebilir misiniz?

Sedan E- Merkezimizde uzman eğitimci, öğretmen ve personel olmak üzere 19 personelimiz hizmet vermektedir. Eğitim kadromuz çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanı, zihinsel engelliler öğretmeni, okul öncesi eğitimi öğretmeni, psikolog, fizyoterapist, beden eğitimi öğretmeni, sosyolog bulunmaktadır. Her biri alanında deneyimli, genç, dinamik ve güler yüzlü, uyum içinde çalışan bir ekibe sahibiz.

Aysun K-Eğitiminizi nasıl uygulamaktasınız?

Sedan E- Haftanın beş günü 09.00–18.00 arası hizmet vermekteyiz. Öğrenciler haftada 2 gün 2' şer seans eğitim almaktadırlar. Seanslar 45 dk. olup, bir seans bireysel eğitim bir seans grup eğitimi almaktadırlar. Ayrıca uzmanlarımız, verdikleri eğitim doğrultusunda ailelerle işbirliği kurarak ev destek eğitimi sunmaktadır.

Aysun K-Geçen haftalarda haberlerinizi gazetelerde okuduk. Katıldığınız proje hakkında bilgi verebilir misiniz?

Sedan E- Dokuz Eylül Üniversitesi ile Hollanda Nijmegen Arnhem Han üniversitesi işbirliğiyle yürütülen Erasmus projesi kapsamında Nijmegen Arnhem Han üniversitesi eğitim fakültesindeki öğretim görevlileri ve öğrenim gören özel eğitim sınıf öğretmeni adayları Türkiye'de özel eğitim rehabilitasyon merkezini incelemek üzere kurumumuzu ziyaret ettiler. TÜRKİYE'DE ÖZEL EĞİTİM konusunda bilgi aldılar, sunumdan sonra, merkezimizin engelli öğrencileriyle birlikte şarkılı oyunlar oynayarak güzel bir gün geçirdiler. Hollandalı öğretmen adayları merkezimize hayran kaldıklarını bildirdiler. Bu bizim için onur kaynağı oldu. Bundan sonra da özel eğitim alanında kurumumuzu geliştiren her türlü eğitim projesi içinde yer alacağız. Engelli bireylerimizin toplum içinde yer edinmelerini ve kendi kendilerine yetebilen bireyler haline gelmelerini sağlamak en büyük hedefimizdir.

Aysun K-Sayın ERUSLU, bu keyifli sohbet için teşekkürlerimizi iletiyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz...

Sedan E- Bu çocuklar bizim çocuklarımız, biz onlar için varız... Tüm aileleri ve toplumu çocuklarımız için daha duyarlı ve bilinçli olmaya davet ediyoruz. Unutmayalım ki; her sağlıklı birey bir engelli adaydır... Sizler aracılığıyla herkese sevgi ve saygılarımı iletiyorum. Teşekkürler...

e-mail: rkrehabilitasyon@hotmail.com
Güzel köy no:81 MANİSA
www.rkrehabilitasyon.com

Yerel Seçimler Sonrası Kent Ekonomisi ve Yönetimi Üzerine

29 Mart 2009 yerel seçimleri dünya iktisat tarihinin en büyük krizinin etkileri altında yapılmıştır. Anılan süreçte görüldüğü üzere genel ve yerel siyaset ekonominin önüne geçmiş ve iktisadi sorunlar ötelenmiştir. Bu nedenle, seçimden başarıyla çıkmış kent yöneticileri kenti ve belediyesinin güçlü ve zayıf yanlarını iyi tanımalı, ulusal ve uluslararası ekonomik ve siyasal gelişmeleri yakından izleyerek bunları içselleştirmelidir. Kentlerdeki kanaat önderleri de bu yöndeki uğraş ve çabalarını geçmiş dönemlere göre daha yoğun yürütmelidir. Çünkü küresel krizin getirdiği iktisadi sorunlar kentlerde çok ciddi iktisadi ve sosyal problemleri uyacaktır. Örneğin, işsizliği sadece hükümetin ya da belediyelerin çözmesi gibi bir anlayış yerine uyumlaştırıcı önlemler öne çıkarılmalıdır. Ulusal merkezi otoritenin izleyeceği yatırımları özendirme ve ekonomiyi destekleme politikaları yanında, sanayi, tarım, ticaret, ulaştırma ve lojistik gibi sektörel politikalardan kentlerin yararlanabilmesinde kent yöneticilerine önemli roller düşmektedir.

Bu nedenle kenti yönetecek belediye başkanlarının meclis üyeleriyle birlikte kentlerinin ölçeklerini ve rekabet güçlerini özümsemeli; strateji ve politikaları oluşturma ile uygulama aşamasında diğer kentlerle yarışır hale gelmelidir. Belediye başkanından ilgili partinin il ve ilçe yönetimine, ticaret ve sanayi odalarından eczacılar odalarına kadar değişik kesimler bu süreçlerde aktif yer almalıdır. Özellikle kentlerdeki hemşeri dernekleri yaşadıkları kentin kültürü ve bilincine katkı koyma yönünde etkinliklerde bulunmalıdır. Kendini tanımlarken geldiği ve doğduğu kent ile değil şu an yaşadığı kent ile tanımlamalıdır. Süreçlerde aktif biçimde yer alma temsili değil, süreçlere katılım şeklinde gerçekleştirilmeli ve sürdürülebilir olmalıdır. Bilindiği üzere artık temsili demokrasiden değil, katılımcı demokrasiden söz ediyoruz. Örneğin Yerel Gündem 21 çalışmaları bu anlamda dikkatle izlenilmeli ve daha aktif hale getirilmelidir. Belediye başkanlarının ve özellikle Büyükşehir belediye başkanının diğer kamusal sektör ile özel sektör ve üçüncü sektör olarak tanımlanan sivil inisiyatiflerle olan uyum ve yönlendirmedeki rolü, sorumluluğu bir adım daha öndedir.

Geçtiğimiz yıl ABD’de başlayıp bütün dünyayı etkisi altına alan küresel finans kriz, küresel ekonomik krize dönüşürken daralan ve küçülen bir Dünya Ekonomisi, Türkiye Ekonomisi ve İzmir ile karşı karşıyayız. Dolayısıyla bu koşullar altında belediyeleri hizmetlerinde çok zor günlerin beklediği bir gerçektir. Bu nedenle, yerel yönetimler tara-

Doç. Dr. N. Oğuzhan ALTAY
Ege Üniversitesi - İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi
oguzhan.altay@ege.edu.tr

findan uygulanacak kent ekonomisini canlandırmaya yönelik projelerde belediyeler para, maaş vs. gibi sadece talep destekleyici yönde değil, mevcut üretim koşullarını destekleyici ve yeni yatırımları özendirici çabalar içerisinde de girmelidir.

Bunları detaylandırmadan önce dünya ve Türkiye’nin bu yöndeki genel ekonomik görünümüne kısaca bakalım. Dünya ekonomisinin 2010 yılında toparlanabileceğine ilişkin görüşler IMF, OECD ve AB otoriteleri tarafından sıkça vurgulanmaktadır. Örneğin 2009 yılı dünya ekonomisi büyüme tahmini IMF % 0,5 oranında öngörürken bu oranı % -1,3’e çekmek zorunda kaldı. IMF, 2009 yılında Türk ekonomisinin küçüleceğini belirtirken, bunu da % -1,5 şeklinde açıklamıştı. Ancak ilginçtir, bütün bu gelişmelere karşın Maliye Bakanlığı ve Hükümet 2009 bütçesini % 4’lük bir büyüme tahmini üzerine kurmuştu. Bu oran IMF ile gerçek-

leştirilen görüşmeler kapsamında Nisan ayı ortalarında % -3,6 olarak revize edilmek zorunda kalındı. Diğer bir deyişle ekonomi yönetimi yaklaşık yüzde sekizlik bir sapma ile büyüme oranını değiştirdi. Ancak ilk üç aya ilişkin veriler dikkate alındığında bu oranın gerçekleşme ihtimalinin çok zor olabileceğini söylemek gerekir. Bütün bu rakamlar gerek ülkemiz, gerekse tam üye olmak istediğimiz Avrupa Birliği ve uyumlaştığımız dünya ekonomisinin ciddi bir daralma ve hatta küçülme içerisinde olduğunu gösterirken, bunun 2010 yılı ortalarına kadar devam edeceği beklenmektedir. İşsizlik rakamlarına da bakıldığında bu sav desteklenmektedir. Türkiye, 2007 yılı gerçekleşme rakamları dikkate alındığında işsizlik oranı en yüksek 55 ülke içerisinde %9,9 ile 50. sıradadır. The Economist Dergisinin açıkladığı 2008 yılı işsizlik oranları sıralamasında ise %12,8’lik bir oran ile son iki sırayı paylaşan İspanya (%14,4) ve Güney Afrika’nın (%23,2) önündedir. 2009 yılında beklenen ortalama işsizlik oranı % 13,5 olup, bu orana iş bulmaktan ümidini kesenler, mevsimlik işsizler gibi diğer oranlar eklendiğinde önümüzde çok ciddi sorunlar var demektir. Kentlerdeki yüksek okul mezunlarının işsizlik oranlarının % 30’lara doğru yollandığını ifade edersek, özellikle büyük kentlerin de o insanların temel yaşam merkezi olduğu tespitinden hareketle belediyelere çok önemli yükümlülükler düşmektedir. Doğal olarak bu sadece belediye yönetimlerinin değil, merkezi yönetiminde sorumluluğu altındadır. Dolayısıyla yöneticiler bu gelişmeler doğrultusunda kendi kaynak dengelerini kurarak somut hedeflere yönelmelidir. Sloganlardan arındırılmış, kentsel rantların dağıtımına odaklanmak yerine kente

hizmet ve etkinliğe yönelmiş, katılımcı ve sürdürülebilir bir anlayıştan hareket edilmelidir. Bu süreçte somut hedefler ve projeler yarışmalıdır. Bu nedenle meslek odalarının yanı sıra siyasal partilerin il ve ilçe örgütleri de kente gelişimine dönük projeler üretmelidir.

İzmir'i bütün bu veriler ışığında değerlendirirsek; herhalde belediyelerin ve diğer yerel yönetim kuruluşlarının önümüzdeki dönemlerde en çok yönelmesi gereken konuların başında işsizlikle mücadele ve bunun getireceği sosyal sorunlar olacaktır. İşsizliğin sonuçlarının özelden kent ekonomisi, genelde de kent yaşamına olumsuz etkileri, sadece belediyeleri değil, iş ve meslek örgütlerini, üniversiteleri, kısaca hepimizi çözümler yönünde projeler, stratejiler ve politikalar üretmeye yöneltecektir. Diğer taraftan doğru olan da budur. Çünkü yıllardan bu yana yabancı sermaye girişleri ile ödemeler bilânçosu açıklarını finanse eden ve yabancıların tasarrufları ile yaşam bulan Türkiye Ekonomisi bu yeni yöntem ve yolları geliştirmek zorundadır. Kendi yaşam pınarlarını oluşturmak zorunluluğu her geçen gün daha fazla biçimde önümüzde durmaktadır. Örneğin, yüz bin öğrenciye karşılıksız burs verildiyse, bu gençler sadece abla-abi-kardeş projeleri ile değil diğer sosyal sorumluluk projeleriyle de kente ve kent yaşamına katkı koyabilmelidir. Kentin ekonomisi, kültürü, sanatı, ekolojik dokusunu iyileştirmeye yönelik sosyal sorumluluk projeleri bu anlamda dikkate alınmalıdır.

Kentler ve İşsizlik

5393 sayılı Belediyeler Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5302 sayılı İl Özel İdareleri Kanunu ülkemizde yerel yönetimlerin yasal temellerini oluşturur-

ken, belediyelerin faaliyetleri bu kapsamda sıralanır. Kentte yaşayanların (hemşeri-kentdaşların) ana karnından ölümüne kadar tüm alanlarında belediyeler aslında hizmetle yükümlüdürler. Dolayısıyla bütün bu alanlarda belediyelerin hizmet üretimi ve hizmet satın almaları istihdamı artırıcı etkiler yapacaktır. İzmir özeli dikkate alındığında, mekânsal ve fiziki düzenlemeler, konut ve yerleşim, ulaşım gibi alanlarda belediyeler kendi özel projeleri dışında;

—Valilik ve İl Özel İdaresi,

—Ticaret Odası, Sanayi Odası, Ticaret Borsası, İzmir Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği, Mühendis Odaları, Eczacılar Odası gibi iş ve mesleki örgütlerin yanı sıra kent ekonomisi ve yaşamına aktif ve olumlu katkı yapabilecek sivil toplum kuruluşlarının görüşlerini de dikkate almalıdır.

Yukarıda dikkate almalı ile ifade etmek istediğim, ortak akıl, aktif ve sürdürülebilir katılım, kısaca yönetim felsefesi yönünden çözümlere yaklaşmaktır. Çünkü uzlaşmanın ve sosyal barışın karşıtı olan çatışmanın kent yaşamı üzerine etkisi sorunlar yumağının çığa dönüşmesi şeklindedir. Bu nedenle belediyelerin bu olumlu yaklaşımları, aynı şekilde yukarıda sıraladığım iş ve meslek örgütleri tarafından da olumlu bir şekilde masaya getirilmelidir. Çıkış noktamız ve amacımız İzmir'se, İzmir'in yaşanabilir bir kent olması, kent ekonomisinin geliştirilmesi, kent kültürü ve kentlilik bilincinin geliştirilmesi ise bu büyük ortak paydada buluşmak gerekir. İzmir'in mevcut kentsel yapısı dikkate alındığında kentsel gelişime yönelik doğrudan ve dolaylı en önemli politika ilgili mevzuatlar ve İmar Kanunu'nun 18. maddesine dayanarak geliştirilecek Kentsel Dönüşüm Projeleri'dir. Bu projeler Büyükşehir belediyesi öncülüğünde, ilçe belediyeleri ve il özel idaresi ile birlikte uyumla gerçekleştirilirken

kentte yaşayan bireyler, daha sağlıklı, güvenli ve kaliteli konutlara kavuşacaktır. Bununla birlikte ortaya çıkacak yeni alanlar, kültür, sanat, eğitim ve dinlenme mekânlarını ve taleplerini uyaracak, böylece kent ekonomisinde çarpan etkisiyle çok önemli sıçramalar gerçekleştirilebilecektir. Konut sektörünün uyaracağı onlarca diğer sektörle birlikte çok önemli oranlarda istihdam yaratılabilecek, bu ise hem mevcut üretim ve hizmet sektörlerini geliştirecek, hem de yeni iş alanlarını yaratacaktır.

Bu açıklamalar kent ekonomisini geliştirmek ve işsizlikle mücadelede belediyelerin hizmet dönemleri içerisinde dikkat edilmesi gereken yol haritası ve yöntemi için sadece bir örnek olabilir. Diğer taraftan, kent yönetimini kazanan parti ve belediye başkanının kendi projeleri kadar seçim sürecindeki diğer partilerin projelerini de dikkate alması ve incelemesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü yerel seçimi kaybeden partilerin projeleri de İzmir içindi. Yapılabilir, kabul edilebilir nitelikteki projeler için kazananın parti kimliğinden sıyrılarak sadece kendi seçmenleri için değil, tüm İzmirli için proje üretmesi ve yaşama geçirmeleri herhalde doğru bir yaklaşımdır. Bu nedenle ön yargılardan uzak bir tutum sergilenmeli; gerek kent, gerekse ulusal ekonominin mevcut durumu dikkate alınarak çok zor bir dönemden geçilmekte olduğu bilincinden uzak durulmamalıdır.

Kentsel Dönüşüm Projeleri ve Kent Yenileme Projeleri

Yukarıda söz ettiğim Kentsel Dönüşüm Projeleri, Kent Yenileme Projeleri ile desteklenirken, bu projelerin yaşama geçirilmesi doğrudan kent ekonomisini uyaracaktır. İzmir'deki çarpık yapılaşma, deprem bölgesinde yer alması, gecekonduların ve kayıtsız yapıların çokluğu ve bakımsız tarihi yapılar ile yetersiz ulaşım koşulları hep birlikte dikkate alındığında bu iki proje kentte yaşayanların geliri arttırmakla birlikte, daha da önemlisi kent yaşamının kalitesini arttıracaktır. Bizler de süreç içerisinde yeni sosyo-kültürel dokusuyla büyük bir kentte yaşamın keyfini ve huzurunu çıkarabileceğiz. Karşıyaka vapuruna bindiğimizde onlarca yıldan bu yana iç dünyamızla birlikte gözlerimizi de rahatsız eden kötü kent dokusundan kurtulmak veya ne yapılacağına karar verilemeyen, belki de unutulmuş Yeşildere Vadisi'nden geçerken keyfini çıkarmak, sanırım hepimizin hakkıdır. Bu nedenle küresel krizin getirdiği olumsuz ortamdan yeni şeyler üretmek İzmir'e çok şey kazandırabilir. Bunların dışında şu önerilerde de bulunulabilir:

- Kentlilere verilmesi hedeflenen doğrudan gelir destekleri ağırlıklı biçimde İzmirli firmalardan mal ve hizmet satın alınması şekline dönüştürülmeli,
- Belediye firmalarına alınacak eleman ve hizmet ihalelerindeki firma seçiminde işletmecilik kurallarına uyulmalı, aşırı istihdam ve kente zarar verecek uygulamalardan kaçınılmalı,
- İşsiz kalanların bu dönemde daha iyi bir nitelik kazanabilmeleri için mesleki ve iş geliştirme eğitimlerine artan hızda önem verilmesi,
- İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) ile işbirliğinin bu anlamda yoğunlaştırılması,
- Çocuk ve gençlik eğitimlerine özel önem verilmesi,

— Kadın ve özürülere yönelik eğitim, öğretim ve mesleki yaşama ilişkin kurslarda belediyeler aktif rol alırken, gerek özel işletmeler, gerekse sivil toplum kuruluşlarının bu yöndeki projelerini destekleyici roller üstlenilmesi, örneğin lise, yüksek okul ve fakülte mezunları yanında engellilerin de kamu personel seçme sınavlarına hazırlanabilmesine yönelik programları desteklemesi,

— Kültür ve sanat projelerinde daha geniş katılımlı projeler ile özellikle üniversite gençliğine yönelik etkinlikler yeni iş alanları ve istihdamın genişlemesine katkı yapabilir (İzmir'in hızla bir üniversite kentine dönüştüğünden hareketle),

— Yeni vakıf üniversitelerinin kurulabilmesi için destek ve özendirici çabalara girişilmesi,

— Valilik ve iş-meslek örgütleri ile işbirliği yapılarak kent envanterinin her yönüyle çıkarılması ve/veya yenilenmesi projesi ile yüzlerce üniversite öğrencisine kısmi zamanlı çalışma imkânlarının yaratılması,

— Yeni yerel yönetimler reformu kapsamında özellikle tarımsal alanların Büyükşehir belediyesi sınırları kapsamına girmesi ile tarımsal projelerin daha da geliştirilerek yeni istihdam ve destek alanlarının yaratılması,

— İzmir ve ilçelerinin turizm sektörü açısından desteklenmesi,

— İzmir merkez alınarak deniz ulaşımının desteklenmesi ve geliştirilmesi, örneğin Konak, Karşıyaka gibi iskelelerden Urla, Çeşme, Mordoğan, Karaburun ve Foça gibi ilçelere daha modern deniz otobüsleri ile seferler yapılması,

— Mevcut organize sanayi bölgeleri ve sanayi sitelerinin çevre sorunlarına yönelik hizmetlerin geliştirilmesi gibi çok sayıda öneri bu süreçte dikkate alınabilir.

Bütün bu etkinliklerde dikkate alınması gereken ana unsur Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri arasındaki uyum ile belediyelerin diğer kurum ve kuruluşlarla gerçekleştireceği ortak işbirliğidir. Amaç kentte yaşayan bireyler ve İzmir kentine yönelik hizmet etmekse (ki, bunun aksi düşünülemez) sloganlardan arıtılmış modern bir kentin kendi dinamiklerini ortaya koymak yönünde çaba ve uğraşlarda yoğunlaşılmalıdır. Kaçınılması gereken temel noktaların başlıcaları, politik kayırmacılık, eş dost kayırmacılığı ve ülkemize özgü hemşeri kayırmacılığıdır. Eğer amaç ve yöntemlerde bu şekilde bir uzlaşma ortaya çıkar, projeler sloganlardan arındırılıp yaşama geçirilirse İzmir hem ekonomik, hem de sosyo-kültürel olarak çok önemli sıçramalar yapabilir. Türkiye'nin Avrupa'ya açılan yüzü ya da batıya en yakın kenti gibi sloganlar kent dokusu ile birlikte dikkate alındığında sanırım bir anlam ifade etmiyor. Bu nedenle sorunlara bütüncül yaklaşırken, bireylerinin taşıdığı temel özellikleri ile kent dokusu birlikte ele alınabilsin ki, İzmir, küresel krizle birlikte küresel köy kimliğine doğru kayışını hızlandırmassın. Bu dönemde yapılacak olumlu ve güzel hizmetler, İzmirli-lerin yaşadığı kentten mutlu ve umutlu olmasını uyarırken; belediyeler de, kenti geliştiriyorum, işsizlikle mücadele ve hizmet üretiyorum sloganları altında kentsel rantları dağıtan ve düzenleyen bir kurum kimliğine kaymasın. Herhalde hiçbir kentlinin de yüz milyonlarca lira harcanmış ve sonuçlandırılmamış belediye yatırımlarının bir kenarda bekletilmesine tahammülü yoktur. Bu döneme tahammül edilse bile, geçtiğimiz 29 Mart'taki gibi önümüze yine bir yerel seçim sandığının geleceği gerçeği gözlerden uzak tutulmamalıdır.